

CERES Politikası

Ürün Rotasyonu, Örtü Bitkileri ve Baklagiller için Minimum Gereklilikler

1	Amaçlar	Tüm kontrolörler, sertifikasyon görevlileri ve çiftçiler için, ürün rotasyonu ve baklagiller hakkında minimum gereklilikleri içeren ne kurallar oluşturmak.
2	Temel	Ürün rotasyonu, baklagiller ve örtü bitkileri toprak verimliliğini sağlamak, zararlılar ve hastalıkları önlemek için çok büyük önem taşır. Buna rağmen, organik çiftlikler içinde, bu alanda zorlukların yaşanması oldukça yaygındır.
3	Yasal Çerçeve	<p>TR Yön.: Madde 11 – (1) a) Hastalık, zararlı ve yabancı otların mücadelesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır. 1) Hastalık ve zararlılara dayanıklı tür seçimi yapılır. 2) Uygun ekim nöbeti hazırlanır. 3) Uygun toprak işleme yöntemleri uygulanır. 4) Kültürel, biyolojik ve biyoteknik mücadele metotları uygulanır. Madde 9 – (1) c) Toprağın verimliliği ve biyolojik aktivitesi aşağıda belirtilen yöntemlerle sağlanır. 1) Çok yıllık ekim nöbeti programı içerisinde baklagil ve derin köklü bitkilerin yetiştirilmesi sağlanır veya yeşil gübreleme yapılır.</p> <p>AB-Yönetmeliği: Yön. (EC) 834/07, Giriş (13): “Organik bitki üretimi yönetim sistemleri için temel unsurlar, toprak verimliliği yönetimi, tür ve çeşitlerin seçimi, çok yıllık ürün rotasyonu, organik materyallerin geri dönüşümü ve ekim-dikim teknikleridir.” Mad.5: Tarımda uygulanabilecek özel prensipler: “(f) zararlı ve hastalıklara dirençli uygun türler ve çeşitlerin seçimi, uygun ürün rotasyonu, mekanik ve fiziksel metotlar ve zararlıların doğal düşmanlarının korunması,...gibi koruyucu önlemler ile bitki sağlığının sürekliliğinin sağlanması.” Mad. 12: Bitki koruma kuralları: “(b) toprağın verimliliği ve biyolojik faaliyetleri, baklagiller ve yeşil gübre bitkilerini... içeren çok yıllık ürün rotasyonu ile sağlanmalı ve artırılmalıdır.”</p> <p>NOP: § 205.2: Ürün Rotasyonu: Belirli bir arazi üzerinde yetişen tek yıllık bitkilerin, ardışık ürün yılları içerisinde, planlı bir kalıp ya da dizi dahilinde değiştirilerek, aynı arazi üzerinde aynı türlerin ya da ailenin tekrarlanmadan ve kesintiye uğramadan üretilme uygulamasıdır. Çok yıllık tarım sistemlerinde, sıralar arası tarım, birlikte ekim ve çitler, bitki dizilerinin bulunduğu alanlardaki biyolojik çeşitliliği sağlamak için kullanılır. §205.205: Üretici, aşağıdaki operasyona uygulanabilir fonksiyonları sağlamak için, çimenlerin, örtü bitkilerinin, yeşil gübre bitkilerinin ve ara bitkilerin dahil olduğu, ancak bunlarla sınırlı kalmayan bir ürün rotasyonu uygulamalıdır. (a) Toprağın organik madde içeriğini sürdürmek ya da artırmak; (b) Tek yıllık ve çok yıllık bitkiler için zararlı yönetimi sağlamak; (c) Bitkisel besinlerin eksiklik ya da fazlalığını dengelemek; (d) Erozyon kontrolü sağlamak.</p>
4	Terimler	<p>Tek yıllık bitkiler: Arazide bir yıl veya daha az kalabilen bitkiler Çok yıllık bitkiler: Arazide bir yıldan fazla kalabilen bitkiler Birlikte ekim: Birden fazla bitkinin aynı arazide aynı zamanda bulunması Örtü bitkisi: Çok yıllık bitkilerin sıra arası boşluklarında ya da tek yıllık bitkilerde hasat edilecek ürün bulunmayan periyotlarda toprağı örtmek için kullanılan bitkiler. Baklagiller: Fabaceae (baskın olarak), Caesalpinaceae ve Mimosaceae ailelerinin bitkileridir. Ekilebilen ya da kendiliğinden yetişen otsu bitkiler,</p>

	çalılıklar ya da ağaçlar olabilir. Yeşil gübre: Bitkinin biyokütlesi organik madde ve besin kaynağı olarak toprağa bağlıdır.
5	Politika
	Aşağıda belirtilenler genel bir kılavuz niteliğindedir. Verilen her durum için organik standartlara uyumlu çözümler hakkında üretici ile mutabık kalınmalıdır.
5.1	Tek yıllık arazi bitkilerinin rotasyonu için minimum gereklilikler: <ul style="list-style-type: none"> 3 farklı botanik aileye ait en az üç farklı bitki değiştirilerek ekilmelidir. Yalnızca iki farklı botanik aileye ait 3 farklı bitki olması durumunda baskın aile ürün rotasyonunun 2/3'ünden fazla olmamalıdır. Hatalık ve zararlıların rotasyon ile alınmasına belirgin olarak yatkın Botanik familyalar (örn; Brassicaceae ya da Solanaceae) rotasyonun üçte birinden uzun zamanı kapsamamalıdır. Ürün rotasyonu unsurları arasına örtü ya da yeşil gübre bitkileri dahil edilebilir. Kendiliğinden yetişen nadas bitkileri de bir ürün rotasyonu unsuru sayılabilir. Biz her ürün için bir zaman aralığı belirlemiyoruz: bazı ürünler arazide diğerlerinden belirgin şekilde uzun süre kalabilir (istisna: yeşil gübre bitkileri ve nadas periyodlarının minimum gereklilikleri için aşağıya bakınız) CERES çoklu ekim sistemlerinin özel durumları ya da özel telafi uygulamaları ile entegre edilmiş ürün rotasyon sistemlerine, gündeme geldikçe, izin verecektir (örn; tahıllarda ikincil ürün olarak baklagil kullanılması, baklagillerle karışık ya da birlikte üretim yapılması, vs.). Topraktaki organik maddelerin aşırı azalmasını engellemek için yabancı otları elle temizlenen sıra mahsulleri (sebzeler, patates, vs) toplam ürün rotasyonunun %50'sinden fazlasını kapsamamalıdır. İstisna: Küçük çiftliklerdeki yoğun bahçıvanlık uygulamaları.
5.2	Tek yıllık bitkilerin rotasyonlarında baklagiller için minimum gereklilikler <ul style="list-style-type: none"> Baklagiller toplam ürün rotasyonunun en az %25'ini kapsamalıdır, üçte bir oranı tercih edilir. Tahıl baklagilleri (Fasulye, bezelye, soya fasulyesi, vs) genelde araziye çok küçük miktarlarda azot bıraktığından, ya da bazı durumlarda negatif N-Balance bile yarattığından, otlak ya da yeşil gübre baklagilleri, baklagillerin toplam payının yaklaşık %50'sini kapsamalıdır. 2 ha'a kadar küçük çiftlikler için istisnalar yapılabilir. Böyle durumlarda toprağın organik madde yoğunluğu başka şekillerde korunmalı ya da artırılmalıdır, örn; dış kaynaklardan sağlanan organik gübre gibi.
5.3	Tek yıllık rotasyonlarda örtü bitkileri <ul style="list-style-type: none"> İklim koşulları uygun ise, ürünsüz geçecek 6 hafta ya da daha uzun süreli periyodlar var ise, toprak erozyonunu önlemek, toprak organik maddelerini artırmak, toprak yaşamını ve azot bağlamayı desteklemek, besin süzülmesini engellemek için yeşil gübre ya da örtü bitkileri yetiştirilmelidir.
5.4	Çok yıllık bitkilerde toprak örtüsü: <ul style="list-style-type: none"> Uygun olan yerlerde, sıra arası boşluklar bitki örtüsü ile kaplanmalıdır. Bu kurala bir istisna, toprağın birkaç bitki örtüsü katmanı ile kaplı olduğu tarımsal ormancılık sistemleri için yapılabilir. İkinci bir istisna da, suyun kıt olduğu ve örtü bitkilerinin ana ürünün suyu ile rekabet edeceği tarımsal ekosistemler için yapılabilir. Uygun olan yerlerde, bu durumlar için malçlama bir alternatif olarak kullanılmalıdır.
5.5	Çok yıllık bitkilerde baklagiller: <ul style="list-style-type: none"> Uygun olan yerlerde, baklagiller örtü bitkisi olarak kullanılmıdır. Baklagil çalılı ya da ağaçları otsu baklagillerin yerini alabilir. Düşük verimli, düşük besin veren ve hiç ya da dış kaynaklardan düşük azot verimi sağlayan düşük yoğunluklu ürünler genelde sürdürülebilir olarak değerlendirilebilir. Kendiliğinden yetişenler haricindeki baklagillerin dikilmesi, böyle durumlarda zorunluluk değildir (örn; düşük girdili kakao ya da kahve fidanlıkları ya da ılımlı iklimlerdeki meyve bahçeleri). Ancak dış kaynaklardan (kümes hayvanları gübresi gibi) dikkate değer miktarda azot uygulanan ürünlerde, en azından bunun bir parçası baklagiller tarafından bağlanan biyolojik azotu desteklemek amacıyla belirgin çaba olarak yer almalıdır.
5.6	Özel durumlar:

	<p>Muz: Yeni fidanlıklar kurulduğunda baklagil örtü bitkileri dikilmelidir. Genelde, muz bitkileri yeterince büyüdüğünde çoğu baklagil görünmeyecektir. O ana kadar kurulan muz fidanlıklarını baklagillerle kombinlemek için yeterince tatmin edici sistemler yoksa, buralarda baklagil dikimi zorunlu değildir.</p> <p>Şeker kamışı: Hasat ve yeniden dikim arasındaki periyotta yeşil gübre bitkileri yetiştirilebilir ve yetiştirilmelidir. İstisna: bir seferde yalnızca çok küçük miktarların hasat edilebilen küçük ölçekli üretimler (bazen yalnızca arazinin her yerine dağılmış olgun kamışların hasat edilmesi)</p> <p>Ananas: Ananas bitkileri söküldükten sonra (yoğun sistemlerde iki ya da üç yıl sonra uygulanabilir, ya da düşük girdili küçük işleyici grupları için uzun yıllar sonra olabilir), ananaslar yeniden dikilmeden önce en az bir başka bitki artı bir baklagil yeşil gübre bitkisi yetiştirilmelidir.</p> <p>Aşırı pedoklimatik şartlar: Bazı durumlarda toprak ya da iklim birden ya da ikiden fazla bitkinin yetiştirilmesine izin vermez, örn: Deniz seviyesinden 4000 metre ya da daha yüksek olan And yaylalarındaki alkali / tuzlu topraklar. Bu bölgelerde, toprağı birkaç yıl üretimden ayırmak ürün rotasyonu yerine kabul edilebilir.</p>
6	<p>İlgili dökümanlar</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3.2.1 Kısa bilgi; Bitkisel üretim (Inf) • 4.1.1 CERES Üçüncü ülkeler politikası (Pol)